

31993R0095

22.1.1993

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 14/1

NAŘÍZENÍ RADY (EHS) č. 95/93

ze dne 18. ledna 1993

o společných pravidlech pro přidělování letištních časů na letištích Společenství

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na čl. 84 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že vzrůstá nerovnováha mezi rozvojem leteckého dopravního systému v Evropě a možnostmi přiměřené letištní infrastruktury uspokojit požadavky; že následkem toho je narůstající počet přetížených letišť ve Společenství;

vzhledem k tomu, že přidělování letištních časů na přetížených letištích by mělo být založeno na neutrálních, průhledných a nediskriminačních pravidlech;

vzhledem k tomu, že požadavek neutrality je nejlépe zaručen, je-li rozhodnutí koordinovat letištní provoz učiněno státem příslušným pro toto letiště, a to na základě objektivních měřítek;

vzhledem k tomu, že za určitých podmínek je za účelem usnadnění provozu žádoucí, aby byl členský stát schopen určit koordinované letiště, pokud jsou dodrženy zásady průhlednosti, neutrality a nediskriminace;

vzhledem k tomu, že členský stát příslušný pro koordinované letiště by měl zajistit jmenování koordinátora s nezpochybnitelnou neutralitou;

vzhledem k tomu, že průhlednost informací je hlavním prvkem pro zajištění objektivního postupu pro přidělování letištních časů;

vzhledem k tomu, že zásady stávajícího systému přidělování letištních časů by mohly být základem pro toto nařízení, za předpokladu harmonického vývoje zároveň s novými tendencemi v dopravě ve Společenství;

vzhledem k tomu, že politika Společenství směřuje ke zjednodušení hospodářské soutěže a podpoře přístupu na trh, jak stanoví nařízení Rady (EHS) č. 2408/92 ze dne 23. července 1992 o přístupu leteckých dopravců Společenství na letecké trasy uvnitř Společenství ⁽⁴⁾, a že tyto cíle vyžadují silnou podporu dopravců, kteří hodlají zahájit provoz na trasách Společenství;

vzhledem k tomu, že stávající systém zachovává historická práva;

vzhledem k tomu, že měla by být přijata ustanovení umožňující nové vstupy na trh Společenství;

vzhledem k tomu, že za stanovených podmínek je nezbytné přijmout zvláštní opatření pro udržení přiměřené domácí letecké dopravy do regionů daného členského státu;

vzhledem k tomu, že je také nezbytné předcházet situacím, kdy jsou následkem nedostatku letištních časů výhody liberalizace nerovnoměrně rozprostřeny a hospodářská soutěž je narušena;

vzhledem k tomu, že je žádoucí co nejlépe využít stávající letištní časy za účelem naplnění uvedených cílů;

vzhledem k tomu, že je žádoucí, aby třetí země poskytovaly dopravcům Společenství rovné zacházení;

vzhledem k tomu, že použitím tohoto nařízení nejsou dotčena pravidla hospodářské soutěže ze Smlouvy, zejména článků 85 a 86;

vzhledem k tomu, že opatření pro větší spolupráci při využívání letiště v Gibraltaru byla schválena v Londýně dne 2. prosince 1987 Španělským královstvím a Spojeným královstvím ve společném prohlášení ministrů zahraničních věcí těchto dvou zemí a že se tento režim dosud nestal použitelným;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 43, 19.2.1991, s. 3.

⁽²⁾ Úř. věst. C 13, 20.1.1992, s. 446.

⁽³⁾ Úř. věst. C 339, 31.12.1991, s. 41.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 240, 24.8.1992, s. 8.

vzhledem k tomu, že toto nařízení by mělo být přezkoumáno po uplynutí určité doby použitelnosti za účelem posouzení jeho funkčnosti,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se vztahuje na přidělování letištních časů na letištích Společenství.

2. Tato směrnice se použije pro letiště Gibraltar, aniž jsou dotčeny právní postoje Španělského království a Spojeného království ve sporech o suverenitu nad územím, kde se letiště nachází.

3. Použitelnost této směrnice pro letiště v Gibraltaru se pozastavuje, dokud nebude zaveden režim stanovený ve společném prohlášení ministrů zahraničních věcí Španělského království a Spojeného království ze dne 2. prosince 1987. Vlády Španělska a Spojeného království budou Radu o tomto datu informovat.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se:

- a) „letištním časem“ rozumí plánovaný čas přistání nebo odletu, který je k dispozici nebo je přidělen pohybu letadla v určitý den na koordinovaném letišti podle podmínek tohoto nařízení;
- b) „novým vstupujícím“ rozumí:
 - i) letecký dopravce žádající letištní časy na letišti kterýkoli den, který má nebo kterému byly přiděleny méně než čtyři letištní časy na daném letišti v daný den, nebo
 - ii) letecký dopravce žádající letištní časy pro dopravu bez mezipřistání mezi dvěma letišti Společenství, kde nejvýše dva jiní letečtí dopravci provozují přímou dopravu mezi těmito letišti nebo letištními systémy v daný den a který má nebo kterému byly přiděleny méně než čtyři letištní časy na daném letišti v daný den pro tuto dopravu bez mezipřistání.

Letecký dopravce, který má více než 3 % všech letištních časů, které jsou pro daný den na určitém letišti k dispozici, nebo více než 2 % všech letištních časů, které jsou pro daný den k dispozici v letištním systému, jehož je letiště součástí, se nepovažuje za nového vstupujícího na dané letiště;

- c) „přímou dopravou“ rozumí doprava mezi dvěma letišti včetně mezipřistání týž letadlem a pod stejným číslem letu;
- d) „plánovacím obdobím“ rozumí letní nebo zimní období, jak je používáno v letových řádech leteckých dopravců;
- e) „leteckým dopravcem Společenství“ rozumí letecký dopravce s platnou provozní licencí vydanou členským státem v souladu s nařízením Rady (EHS) č. 2407/92 ze dne 23. července 1992 o vydávání licencí leteckým dopravcům ⁽¹⁾;
- f) „koordinovaným letištem“ rozumí letiště, kde byl jmenován koordinátor za účelem usnadnění provozu leteckých dopravců, kteří provozují nebo hodlají provozovat dopravu na tomto letišti;
- g) „plně koordinovaným letištem“ rozumí koordinované letiště, kde pro uskutečnění přistání nebo vzletu v čase, kdy je letiště plně koordinováno, musí mít letecký dopravce letištní čas přidělený koordinátorem;
- h) „letištním systémem“ rozumí dvě nebo více letišť seskupených k obsluze jednoho města nebo aglomerace, jako je uvedeno v příloze II nařízení (EHS) č. 2408/92.

Článek 3

Podmínky pro koordinaci letiště

1. Členský stát není povinen určit kterékoli letiště jako koordinované jinak než na základě tohoto článku.
2. Členský stát však může stanovit, že kterékoli letiště je určeno jako koordinované, pokud jsou dodrženy zásady průhlednosti, neutrality a nediskriminace.
3. i) Pokud letečtí dopravci představující více než polovinu dopravních operací na letišti nebo letištní orgán usoudí, že kapacita je nedostatečná pro současný nebo plánovaný provoz na určité období nebo
 - ii) pokud nově vstupující vyvolají vážné obtíže v zajištění letištních časů nebo
 - iii) pokud to členský stát shledá nezbytným,

zajistí co nejdříve provedení důkladné analýzy kapacity letiště, s ohledem na obecně uznávané postupy, s cílem určit možnosti zvýšení kapacity v krátké době pomocí změn infrastruktury nebo provozních změn a stanovit časový rámec předpokládaný pro vyřešení obtíží. Analýza je pravidelně aktualizována. Analýza i způsob jejího provedení je k dispozici zúčastněným osobám.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 240, 24. 8.1992, s. 1.

4. Pokud po konzultaci s leteckými dopravci, kteří používají letiště pravidelně, jejich zastupujícími organizacemi, letištními orgány, orgány řízení letového provozu a organizacemi cestujících, existují-li, neprokáže analýza možnost vyřešení vážných obtíží v krátkém čase, zajistí členský stát určení letiště jako plně koordinovaného po dobu výskytu kapacitních obtíží.

5. Pokud je kapacita pro skutečný nebo plánovaný provoz na plně koordinovaném letišti dostatečná, je jeho určení jako plně koordinované zrušeno.

Článek 4

Koordinátor

1. Členský stát příslušný pro koordinované nebo plně koordinované letiště zajistí jmenování fyzické nebo právnické osoby s podrobnými znalostmi koordinace letištních letových řádů jako letištního koordinátora na základě konzultace s leteckými dopravci, kteří používají letiště pravidelně, jejich zastupujícími organizacemi a s letištními orgány. Stejný koordinátor může být jmenován pro více než jedno letiště.

2. Členský stát zajistí, aby koordinátor vykonával úkoly stanovené v tomto nařízení zcela nezávisle.

3. Koordinátor jedná v souladu s tímto nařízením neutrálně, bez diskriminace a průhledně.

4. Koordinátor se účastní mezinárodních konferencí leteckých dopravců o letových řádech při dodržení práva Společenství.

5. Koordinátor je pověřen přidělováním letištních časů.

6. Koordinátor dohlíží na využívání letištních časů.

7. Pokud jsou letištní časy přiděleny, sdělí koordinátor na žádost a včas všem zúčastněným osobám pro posouzení tyto informace:

- a) historické letištní časy rozčleněné podle leteckých společností a seřazené chronologicky pro všechny letecké dopravce využívající letiště;
- b) požadované letištní časy (první podání) rozčleněné podle leteckých dopravců a seřazené chronologicky pro všechny letecké dopravce;
- c) všechny přidělené letištní časy a všechny nevyřízené žádosti o letištní časy rozčleněné podle leteckých dopravců a seřazené chronologicky pro všechny letecké dopravce;

d) zbylé dostupné letištní časy;

e) veškeré informace o kritériích používaných při přidělování.

8. Informace v odstavci 7 jsou sděleny nejpozději v době dané konference o letových řádech, nebo podle potřeby v průběhu konference a po ní.

Článek 5

Koordinační výbor

1. Členský stát zajistí, aby na letišti určeném jako plně koordinované, byl koordinátorovi uvedenému v článku 4 nápomocen koordinační výbor jako poradní orgán. Účast ve výboru je otevřena přinejmenším pro letecké dopravce nebo jejich zastupující organizace používající letiště pravidelně, příslušné letištní orgány a zástupce řízení letového provozu. Stejný koordinační výbor může být zřízen pro více než jedno letiště.

Úkolem koordinačního výboru je, mimo jiné, vydávat stanoviska k:

- možnostem zvýšení kapacity stanovené v souladu s článkem 6,
- způsobům zlepšení provozních podmínek na daném letišti,
- stížnostem na přidělení letištních časů podle čl. 8 odst. 7,
- způsobům dohledu nad využitím přidělených letištních časů,
- zásadám pro přidělování letištních časů s ohledem na místní podmínky,
- vážným potížím pro nově vstupující podle článku 10.

2. Odstavec 1 lze použít pro letiště určená jako koordinovaná podle článku 3.

Článek 6

Kapacita letiště

1. Na letišti, kde se přidělují letištní časy, stanoví příslušné orgány dvakrát ročně kapacitu dostupnou pro přidělování letištních časů ve spolupráci se zástupci řízení letového provozu, celních a imigračních orgánů a s leteckými dopravci používajícími letiště nebo jejich zastupujícími organizacemi a letištním koordinátorem, v souladu s obecně uznanými metodami. Pokud příslušným orgánem není letištní orgán, je také konzultován.

Stanovení kapacity je založeno na objektivních analýzách možností vyhovět letovému provozu s ohledem na rozdílné typy provozu na tomto letišti.

Výsledná stanovená kapacita je sdělena letištnímu koordinátorovi dostatečně dlouho před prvním přidělením letištních časů pro účely konferencí o letových řádech.

2. Odstavec 1 lze použít pro letiště určená jako koordinovaná podle článku 3.

Článek 7

Informace pro koordinátora

Letečtí dopravci, kteří provozují nebo hodlají provozovat dopravu na koordinovaném nebo plně koordinovaném letišti, poskytnou koordinátorovi příslušné informace jím požadované.

Článek 8

Postup při přidělování letištních časů

1. a) S výhradou článku 10 opravňuje letištní čas využívaný leteckým dopravcem a schválený koordinátorem tohoto leteckého dopravce žádat stejný letištní čas v dalším odpovídajícím období letového řádu.
- b) Pokud nemůže být vyhověno všem žádostem o letištní časy daných leteckých dopravců, upřednostní se obchodní letecká doprava, a zejména pravidelná doprava a programovaná nepravidelná doprava.
- c) Koordinátor také zohlední další pravidla priorit stanovená v odvětví leteckých dopravců a, je-li to možné, i hlavní směry doporučené koordináčním výborem, které umožňují brát v úvahu místní podmínky, pokud jsou v souladu s právem Společenství.
2. Pokud požadovaný letištní čas nemůže být přidělen, vyrozumí koordinátor žádajícího leteckého dopravce o důvodech a stanoví nejbližší náhradní letištní čas.
3. Koordinátor vždy usiluje o přidělení *ad hoc* požadovaných letištních časů pro všechny druhy letectví včetně všeobecného letectví. K tomuto účelu lze využít letištní časy, které jsou k dispozici v poolu podle článku 10, ale které dosud nejsou přiděleny, jakož i letištní časy, které lze uvolnit na poslední chvíli.
4. Letištní časy mohou být mezi leteckými dopravci svobodně vyměňovány nebo převáděny leteckým dopravcem z jedné trasy nebo druhu dopravy na druhou na základě

vzájemné dohody nebo jako výsledek celkového nebo částečného převzetí nebo jednostranně. Všechny výměny nebo přesuny musí být průhledné a podléhají potvrzení koordinátorem, že operace je proveditelná a že

- a) letištní provoz nebude dotčen;
- b) jsou dodržována omezení uložená členským státem v souladu s článkem 9;
- c) změna využití nespadá do působnosti článku 11.

5. Letištní časy přidělené nově vstupujícím provozovatelům dopravy mezi dvěma letišti Společenství nesmějí být mezi leteckými dopravci vyměňovány nebo přesouvány z jedné trasy na druhou podle odstavce 4 po dobu dvou sezón.

6. Komise může po konzultaci s leteckými dopravci, koordinátory a letištními orgány doporučit zavést doporučené normy pro automatizované systémy využívané koordinátory za účelem zajištění řádného provedení článků 4 a 7.

7. Stížnosti na přidělování letištních časů posuzuje záležitost koordináční výbor a může předložit koordinátorovi návrhy na vyřešení potíží.

8. Pokud nelze potíže po posouzení koordináčním výborem vyřešit, může daný členský stát stanovit zprostředkování organizací zastupující letecké dopravce nebo jinou třetí osobou.

Článek 9

Regionální služby

1. Členský stát může vyhradit určité letištní časy na plně koordinovaném letišti pro domácí pravidelnou dopravu:
 - a) na trase na letiště sloužící pro okrajové nebo rozvojové oblasti na jeho území, je-li taková trasa považována za důležitou pro hospodářský rozvoj regionu, kde se letiště nachází, pokud
 - i) jsou dané letištní časy používány na této trase v době vstupu tohoto nařízení v platnost;
 - ii) na této trati provozuje dopravu jediný letecký dopravce;
 - iii) žádný jiný druh dopravy nemůže zajistit přiměřenou dopravu;
 - iv) vyhrazení letištních časů končí, pokud druhý letecký dopravce zřídí domácí pravidelnou dopravu na této trase se stejným počtem frekvencí jako první letecký dopravce a provozuje ji nejméně jednu sezónu;
 - b) na trasách, na kterých byl zaveden závazek veřejné služby v souladu s právními předpisy Společenství.

2. Postupy podle čl. 4 odst. 1 až čl. 4 odst. 1 bod i) nařízení (EHS) č. 2408/92 se použijí, pokud má jiný letecký dopravce Společenství zájem provozovat dopravu na trase a není schopen získat od koordinátora letištní časy v rámci jedné hodiny před nebo po požadovaných časech.

3. Členský stát sdělí Komisi seznam tras, na kterých byly letištní časy na plně koordinovaném letišti takto vyhrazeny. Poprvé tak učiní při vstupu tohoto nařízení v platnost. Komise zveřejní přehled těchto tras v *Úředním věstníku Evropských společenství* nejpozději dva měsíce po sdělení.

Článek 10

Pool letištních časů

1. Na letišti, kde se uskutečňuje přidělování letištních časů, se zřídí pool pro každé koordinované období, jenž obsahuje nově vytvořené letištní časy, nepoužité letištní časy a letištní časy, jichž se letecký dopravce vzdal v průběhu nebo na konci sezóny nebo které se staly dostupnými z jiných důvodů.

2. Všechny nevyužité letištní časy jsou odebrány a umístěny do vhodného poolu letištních časů, pokud nelze jeho nevyužití odůvodnit zavedením nového typu letadla nebo uzavřením letiště nebo vzdušného prostoru nebo jiným podobným výjimečným případem.

3. Letištní časy přidělené leteckému dopravci pro pravidelnou dopravu nebo programovanou nepravidelnou dopravu na určitý okamžik dne a na týž den v týdnu a na určité období, jež může trvat až celé plánovací období, neopravňují tohoto leteckého dopravce ke stejné sérii letištních časů pro další odpovídající období, pokud nemůže koordinátorovi uspokojivě prokázat, že s jeho povolením využil nejméně 80 % času po období, na které byly přiděleny.

4. Letištní časy přidělené leteckému dopravci před 31. lednem na následující letní sezónu nebo před 31. srpnem na následující zimní sezónu, které jsou koordinátorovi před těmito daty vráceny k novému přidělení, se nezohlední při výpočtu procenta využití.

5. Pokud 80 % využití série letištních časů nelze prokázat, jsou všechny letištní časy tvořící tyto série umístěny do poolu letištních časů, nevyplývá-li jejich nevyužití prokazatelně z kteréhokoli z těchto důvodů:

a) nepředvídatelné a neodvratné případy mimo kontrolu leteckého dopravce vedoucí například k:

— zákazu provozu typu letadel obecně používaného k dané dopravě nebo

— uzavření letiště nebo vzdušného prostoru;

b) obtíže vztahující se k zahájení nových pravidelných služeb osobní dopravy letadlem nejvýše s osmdesáti místy na trase mezi regionálním letištěm a koordinovaným letištěm, jehož kapacita nepřesahuje 30 000 míst ročně nebo

c) vážné finanční potíže daného leteckého dopravce Společenství a následné udělení dočasné licence příslušnými orgány až do finanční reorganizace leteckého dopravce v souladu s čl. 5 odst. 5 nařízení (EHS) č. 2407/92;

d) přerušení série nepravidelných služeb kvůli zrušení turistických cest provozovatelem, zejména mimo hlavní sezónu, pokud celkové využití letištních časů není nižší než 70 %;

e) přerušení série služeb kvůli činům poškozujícím tyto služby, které prakticky, anebo technicky znemožňují leteckému dopravci provozovat dopravu tak, jak bylo plánováno.

6. Pokud u nově vstupujících vážné problémy přetrvávají, zajistí členský stát svolání schůze letištního koordinačního výboru, jejímž účelem je posouzení možností nápravy situace. Komise je na toto jednání pozvána.

7. Aniž je dotčen čl. 8 odst. 1 nařízení (EHS) č. 2408/92, rozdělují se letištní časy zařazené do poolu mezi žádající dopravce. 50 % těchto letištních časů se přidělí nově vstupujícím, pokud není počet žádostí nově vstupujících nižší než 50 %.

8. Nově vstupující, kterému byly nabídnuty letištní časy v rozmezí dvou hodin před a po požadovaném čase, ale který tuto nabídku nepřijal, ztrácí postavení nově vstupujícího.

Článek 11

Ochranný mechanismus

1. Pokud nelze nalézt řešení na základě odstavce 2 a s ohledem na to, že hospodářská soutěž mezi danými leteckými dopravci nemá být narušena, nelze leteckému dopravci umožnit využití pružnosti podle čl. 8 odst. 4 za účelem zavedení jedné nebo více dalších frekvencí na trase mezi plně koordinovaným letištěm ve Společenství a letištěm v jiném členském státě, nebyl-li jiný letecký dopravce Společenství, kterému vydal licenci jiný členský stát, přes vážné a důsledné úsilí schopen získat letištní časy pro přistání a odlet, které mohou být racionálně využívány pro poskytování jedné nebo více dalších frekvencí na trati v rozmezí dvou hodin před nebo po časech požadovaných od koordinátora.

2. S ohledem na to, že hospodářská soutěž mezi příslušnými leteckými dopravci nemá být narušena, usilují členské státy příslušné pro plně koordinované letiště podle odstavce 1 o usnadnění dohody mezi těmito leteckými dopravci.

Náhradní řešení problému se má hledat v:

- úsilí o zajištění kladného vyřízení žádosti o přidělení letištních časů leteckého dopravce, kterému vydal licenci jiný členský stát,
- rozumném využití pružnosti podle čl. 8 odst. 4 tímto dopravcem.

3. Daný členský stát může požádat Komisi o posouzení použití tohoto článku do dvou měsíců od sdělení informace leteckého dopravce koordinátorovi o úmyslu využít pružnosti podle čl. 8 odst. 4.

Článek 12

Obecná ustanovení

1. Kdykoli se jeví, že třetí země, pokud jde o přidělení letištních časů na letištích,

- a) neposkytuje leteckým dopravcům Společenství zacházení srovnatelné s tím, které zaručují členské státy leteckým dopravcům z této země nebo
- b) neposkytuje leteckým dopravcům Společenství fakticky národní zacházení nebo
- c) poskytuje leteckým dopravcům jiných třetích zemí výhodnější zacházení než leteckým dopravcům Společenství,

lze přijmout vhodná opatření na nápravu situace ve vztahu k danému letišti nebo letištím, včetně pozastavení všech nebo některých povinností tohoto nařízení ve vztahu k leteckému dopravci této třetí země v souladu s právními předpisy Společenství.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 18. ledna 1993.

2. Členské státy uvědomí Komisi o všech závažných právních nebo faktických potížích u leteckých dopravců Společenství při přidělování letištních časů na letištích ve třetích zemích.

Článek 13

Zpráva a spolupráce

1. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o působení tohoto nařízení tři roky po jeho vstupu v platnost. Zpráva se bude týkat mimo jiné:

- a) struktury odvětví letecké dopravy;
- b) pokroku odvětví při snižování nevyužívaných letištních časů;
- c) velikosti poolů letištních časů podle čl. 10 odst. 1 v každé sezóně na vybraných letištích;
- d) množství neúspěšných žádostí o letištní časy v každé sezóně na vybraných letištích;
- e) počtu nově vstupujících, kteří žádají o letištní časy v každé sezóně na vybraných letištích;
- f) využití postupu pro řešení sporů ve smyslu článku 8.

2. Členské státy a Komise spolupracují při uplatňování tohoto nařízení, zejména pokud jde o sběr informací pro zprávu podle odstavce 1.

Článek 14

Přezkum

Rada, na základě návrhu Komise předloženého nejpozději do 1. ledna 1996 rozhodne o nezměněném zachování nebo přezkumu tohoto nařízení do 1. července 1997.

Článek 15

Účinnost

Toto nařízení vstupuje v platnost třicátým dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropských společenství.

Za Radu
předseda
T. PEDERSEN